

Verslag JONG doet mee! 28 oktober 2021

Aanwezig: jongeren, beleidsmedewerkers, hulpverleners, ondersteuners jongerenraden, AKJ, jeugdbudsmans

Fietje heet iedereen welkom. We zijn blij dat we weer echt bij elkaar kunnen komen om met elkaar in gesprek te gaan over de jeugdzorg en hoe we die samen kunnen verbeteren. Het is nog wat onwennig. De jongerenraden in de gespecialiseerde jeugdzorg hebben tijdens corona vaak stil gelegen en zijn nu weer aan het opstarten. Vandaag dus veel jongeren aanwezig die 18 jaar of ouder zijn, van het Straat Consulaat, ExpEx en JONG doet mee! Hopelijk volgende keer ook weer jongeren die nu in de jeugdzorg zitten.

Doel van vandaag

- kennismaken en in gesprek gaan met elkaar over hoe we de jeugdzorg kunnen verbeteren.

Korte terugblik

De laatste JONG doet mee! bijeenkomst was in Schakenbosch over geweld in de jeugdzorg en het rapport van de commissie de Winter. De afgelopen 2 jaar hebben we natuurlijk meegepraat over wat corona betekende voor jongeren in de jeugdzorg. Daar hebben we advies over gegeven, in Den Haag nog een aparte met de Haagse Jongerenambassadeurs. Verder zijn we druk bezig geweest met huisvesting. We hebben o.a. voorlichting gegeven aan ambtenaren wonen van de H10. En de gemeenten zijn de afgelopen tijd echt bezig om te kijken hoe ze voor meer huisvesting en doorstroom kunnen zorgen. Verder hebben we meegedacht over de visie op passend onderwijs in de regio Den Haag.

En dit jaar hebben wij meegepraat over de regiovisie, hoe gemeenten, organisaties, jongeren en ouders de hulp in Haaglanden willen vormgeven en verbeteren. Daar staan onderwerpen in als: ouders, zware hulp voorkomen, normaliseren.

JONG doet mee! heeft basisregels gemaakt, afspraken die jongere en hulpverleners maken bij de start van de hulp om zo te zorgen dat zij gelijkwaardiger met elkaar kunnen samenwerken. En een jongerenteam (van o.a. Straat Consulaat en ExpEx) heeft onderzocht hoe jongeren uit de jeugdzorg worden voorbereid op hun zelfstandigheid, het zogenaamde Paja onderzoek. Al deze onderwerp komen vandaag terug in de workshops.

Maar nu eerst kennismaken met elkaar. We gaan speeddaten met de vraag:

- je moet verhuizen naar een nieuwe plek. Je wilt nieuwe mensen leren kennen. Hoe pak je dat aan?

Ronde 1 workshops

1. Doorstroming uit jeugdhulp

Hoe kunnen we zorgen voor een betere doorstroming en kortere wachttijd? Jongeren, gemeenten en woningbouwcorporaties gaan in gesprek over knelpunten en oplossingen.

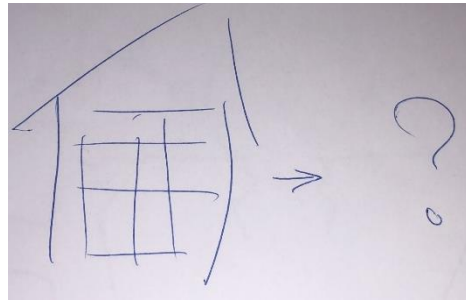
Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- Jongeren hebben toekomstperspectief nodig;
- Voorkom dat jongeren terug gaan naar huis/ouders als zij daar al een tijd niet hebben gewoond en er geen gezinsgerichte hulp is geweest. Die plaatsingen mislukken heel vaak en dan worden jongeren vaak dakloos en bouwen schulden op;
- De gemeenten in Haaglanden werken steeds meer samen om de doorstroom te verbeteren. Ze

zijn bezig met het maken van afspraken over hoeveel woningen er voor "kwetsbare inwoners beschikbaar moeten komen jaarlijks.

- De gemeenten willen graag weten welke jongeren kunnen uitstromen en wat hun behoefte aan woonruimte is. Jongeren willen weten of ze op een lijst staan voor een vervolg- of doorstroom plek.
- Het zou goed zijn als Tanja Mook van het expertise team niet alleen de open plekken monitort, maar ook de uitstroom in beeld brengt en gaat monitoren.

- We willen in gesprek met DUWO. Zij zien MBO studenten niet als student. Den Haag heeft afspraken gemaakt met DUWO, zij zullen 70 kamers ter beschikking stellen aan jongeren. Stijn van Someren van de gemeente Delft wil ook met ze in gesprek over woonruimte voor MBO-studenten.

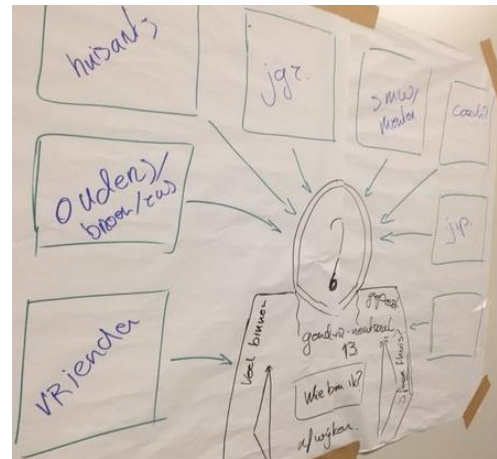

2. Zware hulp voorkomen?

Hoe kunnen we voorkomen dat veel jongeren gebruik moeten maken van zware gespecialiseerde hulp? Hoe kan je op een vroeg moment al signalen herkennen. Wat zouden jongeren nodig hebben gehad?

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- Hoe laten jongeren zien dat het niet goed met ze gaat? Dat laten ze vooral non-verbaal zien. Daar moeten docenten, sportverenigingen, familie en burens alert op zijn.
- Hoe kunnen we ze eerder helpen? Veel ideeën, maar vooral bespreekbaar maken van (mentale) problemen en vertrouwen opbouwen, bijvoorbeeld via gastlessen en met voorbeeldfiguren. Niet direct labelen (stigmatiseren). Negatieve imago van de hulpverlening proberen te keren.

3. Onderwijs en jeugdhulp

Hoe kunnen we voorkomen dat jongeren uitvallen, thuiszitters worden of helemaal uit beeld verdwijnen?

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn:

- Er moet iemand zijn die regie heeft op de hulp en onderwijs, en ook met kennis van de verschillende 'taal' van jeugdhulp en onderwijs
- Iemand die naast de jongere blijft staan, ook na uitval. De jongere kiest zelf zijn coach, liefst een ervaringsdeskundige.
- En school moet contact blijven zoeken na uitval, ook als terugkomst eerdere keren niet lukte
- Luister goed, vraag door en maak samen een plan

1. Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn:
Zorg dat de- and regie heeft op hv + onderwijs
→ zorg voor onderwijs op maat
jongere leest zelf zijn coach, liefst ervaringsdeskundige
Iemand moet naast jongere blijven staan, ook na uitval
vasthouden
Taal hv en onderwijs verschilt heel erg - veel variaties
↳ mediator die beide talen spreekt, bekleedt
verantwoordelijkheid
laet de jongere centraal staan! Echt
Zoek vanuit school contact met de jongere
en laat hem rustig weer terugkomen. Goor.
2. Kan je de workshop samenvatten in een kort de-klar-
beeld/tekening? als het eerder
niet gelukt is
Doe niet alleen voorstellen, aan jongeren
maar luister, vraag door en maak
samen een plan
jongere-entissseus laten hier ook een
rol in te kunnen spelen.

4. Basisafspraken tussen jongeren-hulpverleners.

Een goed contact met elkaar leidt tot effectievere hulp. Omdat uit elk onderzoek blijkt dat er ontevredenheid is over het contact hebben jongeren daarom basisregels gemaakt en aangeboden aan de instellingen en gemeenten. Wat houden deze basisafspraken in en hoe gaan we ervoor zorgen dat ze ook gebruikt worden.

Jeugdformaat vertelde over de bijeenkomst met hun hulpverleners over de basisafspraken. En in rollenspellen zijn de basisregels uitgetoetst (helaas waren er geen hulpverleners in deze workshop).

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- De klik met de hulpverlener is super belangrijk!
- Vertrouwen opbouwen is de basis, lastig als jongeren te maken heeft met steeds verschillende hulpverleners; de basisregels op papier ondersteunen dat de afspraken serieus zijn
- Bespreek ook wat de consequenties zijn als een van beide zich niet aan de afspraken houdt, bv samen lunch, samen wandeling of iets dergelijks. Kleine dingen zorgen voor gelijkwaardigheid
- Bekendmaking van deze basisregels in de praktijk, o.a. op de regionale conferentie op 26 november, in het Kennisnetwerk Jeugd Haaglanden. En ieder deelt het in zijn eigen organisatie (jongerenraad -> cliëntenraad -> directie), in opleiding studenten trainen in houding en vaardigheden, als pilot in het onderzoek Alliantie client-professionals, en deelt de link online.

Afspraken Voor: omgaan met elkaar

Je leest hieronder de regels voor omgaan met elkaar. Iedereen houdt zich aan deze regels. Je hulpverlener praat over deze regels in de eerste gesprekken met jou. De regels worden aangepast als dat nodig is. Jij en je hulpverlener zetten allebei je handtekening onder de regels. Met hulpverlener bedoelen we je behandelaar, jeugdbeschermer of begeleider.

Wij gebruiken deze regels omdat:

- Iedereen weet wat je van elkaar verwacht.
- De relatie en samenwerking tussen jou en je hulpverlener is dan gelijkwaardiger.
- Het is dan voor jou gemakkelijker om te zeggen als je vindt dat het niet goed gaat.

De regels:

1. Wat de hulpverlener van mij verwacht, verwacht ik ook van de hulpverlener.
Een voorbeeld: we komen allebei op tijd.
2. Mijn hulpverlener heeft mij verteld wat mijn rechten zijn. Ik weet daarom welke rechten ik heb.
Ik weet ook naar wie ik toe kan met vragen of klachten over de hulp of behandeling.
3. Mijn hulpverlener geeft mij alle informatie uit onderzoeken, vragenlijsten of gesprekken.
Zo kan ik zelf kiezen welke hulp of behandeling ik wil krijgen.

Na de eerste ronde workshops gaan we lekker eten en luisteren naar een optreden van Runner.

Ronde 2 workshops

1. Normaliseren

Wat is normaliseren? Hoe zou je dat kunnen doen volgens jongeren? Het doel van de workshop is dat gemeenten via de verhalen van de jongeren in de workshop meer gevoel en inzicht krijgen bij de ideeën die er onder jongeren leven over 'Normaliseren'.

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- Pubers hebben allemaal gedragsproblemen, maar als je gezien wordt als kind met gedragsproblemen lijkt je geen puber meer te mogen zijn. Elke levensfase kent een ontwikkelopgave.
- In de context van jeugdhulp word je sneller gezien als kwetsbaar en wordt een probleem juist minder snel als normaal gezien.
- In de context van een jongere moet je kijken naar de probleemdefinities van de jongere en zijn omgeving. Op basis van de verschillen kun je per situatie bekijken wie er juist problematiseert en wie normaliseert.
- Normaliseren betekent dat je een jongere de ruimte geeft, goed luistert naar zijn verhaal, vertrouwen geeft en aansluit bij het tempo dat de jongere prettig vindt.
- De eisen die we stellen aan jeugdigen zijn te hoog. Denk bijvoorbeeld aan het streven naar minimaal Havo-advies. Als een kind deze eisen niet kan behalen, wordt de oorzaak gezocht in (leer)problemen. Dit is een voorbeeld van problematiseren i.p.v. normaliseren.
- Het gezinssysteem ervaart een probleem waaraan gewerkt wordt via de jeugdhulp. Richt hierbij niet alleen op het kind, maar normaliseer ook de verantwoordelijke rol van ouders om aan problemen te werken.

2. Corona en eenzaamheid/mentale gezondheid

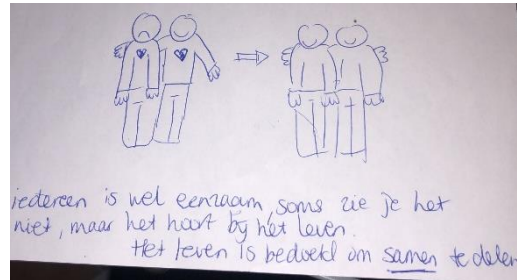
Gemeenten willen graag weten wat zij kunnen doen om de negatieve gevolgen van de Corona crisis voor jongeren te beperken. En hoe ze de mentale gezondheid van jongeren kunnen bevorderen. En wat ze vinden van de plannen die gemeenten hebben om de eenzaamheid onder jongeren aan te pakken.

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- jongeren betrekken bij plannen maken.
- Hoe bereik je jongeren?
- willen jongeren wel activiteiten doen? Wat is de behoefte van jongeren die zich eenzaam voelen?
- In coronatijd heeft iedereen een beetje ervaren wat eenzaamheid is.
- Eenzaamheid hoort bij het leven, alle deelnemers konden een voorbeeld noemen.

Tekening: persoon die niet blij is met persoon die wel blij is pijl naar 2 blije mensen

Tekst eronder: Iedereen is wel eenzaam, soms zie je het niet, maar het hoort bij het leven. Het leven is bedoeld om samen te delen.

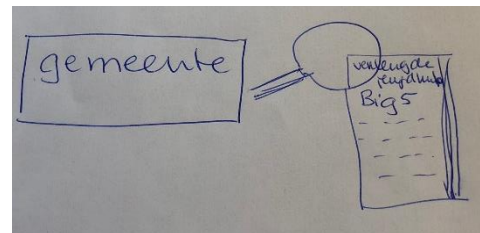

3. PAJA onderzoek

Wat kunnen gemeenten doen met de aanbevelingen van het jongerenteam. Hoe kunnen zij controleren hoe het gaat met jongeren als de hulp wordt afgesloten. En wat kunnen zij doen om te zorgen dat jongeren een Toekomstplan hebben.

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- uit het onderzoek blijkt dat jongeren nog te weinig worden voorbereid op hun zelfstandigheid (18 jaar worden) en dat je ze steun moet geven als ze het echt zelf moeten gaan doen.
- jongeren hebben nog vaak geen toekomstplan en hebben ook de regie niet.
- zou fijn zijn als alle jongeren een JIM (jouw in gebrachte mentor) hebben, iemand waar ze op terug kunnen vallen
- gemeenten zouden als zij hulp afsluiten of verlengde jeugdhulp geven moeten kijken hoe het staat met de Big 5. Anne gaat dat in Leidschendam Voorburg bespreken.
- in Den Haag zijn er aandachtsfunctionarissen 18-/18+ of 16-23 jaar. Gerda gaat kijken wat zij doen en wat dat heeft opgeleverd.
- ervaringsdeskundige jongeren zouden andere jongeren goed kunnen helpen met het maken van een toekomstplan en het voorlichten over wat ze te wachten staat.

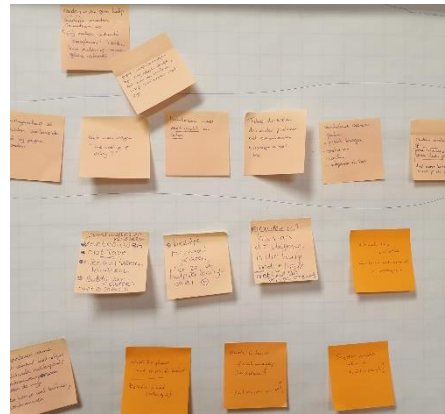

4. Ouders

Jongeren vinden het belangrijk dat ouders en jongeren allebei hun best doen om problemen op te lossen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ouders ook willen veranderen en gemotiveerd worden.

Wat zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn?

- Kinderen moeten meer gehoord worden, geloof niet altijd de ouders. kom onverwacht en vaker op huisbezoek
- Taboe doorbreken: zet (vertrouwens)personen in met dezelfde culturele achtergrond
- Begin bij zwangerschap al met voorlichten, hulp vragen is oké
- Biedt hulp aan zowel ouders als aan kind.
- Zet soms ouders uit huis ipv het kind

Korte terugkoppeling en afsluiting

Iedereen is heel enthousiast dat we weer live met elkaar goed in gesprek konden gaan. In verschillende workshops worden vervolgtacties bedacht. Jeanette sluit rond 8 uur de bijeenkomst af.